

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบุรี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ จันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 8 ห้องเรียน รวมนักเรียน 365 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ จันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวนนักเรียน 34 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบุรี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ จำนวน 8 ชุดกิจกรรม ดังนี้

ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของชุมชนริมน้ำจันทบุรี

ชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง กลุ่มชนชาติ

ชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง ศาสนา ความเชื่อ ประเพณีและพิธีกรรม

ชุดกิจกรรมที่ 4 เรื่อง ด้านการประกอบอาชีพ

ชุดกิจกรรมที่ 5 เรื่อง ปัญหาที่เกิดขึ้นในย่านชุมชนริมน้ำจันทบูร

ชุดกิจกรรมที่ 6 เรื่อง ประวัติศาสตร์การตั้งถิ่นฐานของคนชุมชนริมน้ำจันทบูร

ชุดกิจกรรมที่ 7 เรื่อง การอนุรักษ์และสืบทอด

ชุดกิจกรรมที่ 8 เรื่อง แผนผังความคิด (Mind Map)

2. แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 แผน รวมทั้งหมด 14 ชั่วโมง

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน

4. การวัดเจตคติต่อการเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ชุดกิจกรรม

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของชุดกิจกรรม ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมี วิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ จำนวน 8 ชุดกิจกรรม ดังนี้

ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของชุมชนริมน้ำจันทบูร

ชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง กลุ่มชนชาติ

ชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง ศาสนา ความเชื่อ ประเพณีและพิธีกรรม

ชุดกิจกรรมที่ 4 เรื่อง ด้านการประกอบอาชีพ

ชุดกิจกรรมที่ 5 เรื่อง ปัญหาที่เกิดขึ้นในย่านชุมชนริมน้ำจันทบูร

ชุดกิจกรรมที่ 6 เรื่อง ประวัติศาสตร์การตั้งถิ่นฐานของคนชุมชนริมน้ำจันทบูร

ชุดกิจกรรมที่ 7 เรื่อง การอนุรักษ์และสืบทอด

ชุดกิจกรรมที่ 8 เรื่อง แผนผังความคิด (Mind Map)

2. การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ มีขั้นตอน ดังนี้

2.1 การศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.2 ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเนื้อหา และข้อมูลชุมชนริมน้ำจันทบูร เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง ที่ถูกต้อง

2.3 ค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและตั้งเป็นประเด็นการสัมภาษณ์เจาะลึก ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญจำนวน 9 คน ประกอบไปด้วยกลุ่มคน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มผู้นำชุมชนและกลุ่มสมาชิกในชุมชน

2.4 นำผลมาวิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่น

2.5 กำหนดกรอบเนื้อหา กิจกรรม จุดประสงค์การเรียนรู้ ตัวชี้วัดในการจัดทำชุดกิจกรรม เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.6 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ชุดกิจกรรม เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.7 ศึกษาการสร้างชุดกิจกรรม เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากหนังสือ เอกสารและหลักการสร้างชุดกิจกรรมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างต่อไป

2.8 สร้างชุดกิจกรรม เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้สอดคล้องกับวิธีการดำเนินชีวิตของคนชุมชนริมน้ำจันทบูร โดยกรอบเนื้อหาและสาระของการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้นำเทคนิคการสอนจากหลายทฤษฎีเป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรม เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร พัฒนาต่อยอดใช้ชุดกิจกรรมให้เป็นนวัตกรรมสื่อในกิจกรรมการเรียนการสอน มีจำนวน 8 ชุดกิจกรรม ดังนี้

ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของชุมชนริมน้ำจันทบูร

ชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง กลุ่มชนชาติ

ชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง ศาสนา ความเชื่อ ประเพณีและพิธีกรรม

ชุดกิจกรรมที่ 4 เรื่อง ด้านการประกอบอาชีพ

ชุดกิจกรรมที่ 5 เรื่อง ปัญหาที่เกิดขึ้นในย่านชุมชนริมน้ำจันทบูร

ชุดกิจกรรมที่ 6 เรื่อง ประวัติศาสตร์การตั้งถิ่นฐานของคนชุมชนริมน้ำจันทบูร

ชุดกิจกรรมที่ 7 เรื่อง การอนุรักษ์และสืบทอดบ้านหลวงราชไมตรี

ชุดกิจกรรมที่ 8 เรื่อง แผนผังความคิด (Mind Map)

ในแต่ละชุดกิจกรรมประกอบด้วย 1) คู่มือครู 2) คู่มือนักเรียน 3) คำชี้แจงสำหรับนักเรียน 4) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 5) ชุดกิจกรรม 6) เฉลยชุดกิจกรรม

3. วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือชุดกิจกรรม

3.1 นำชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้น ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทำการตรวจ พิจารณาความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ

3.2 ปรับปรุงแก้ไขชุดกิจกรรมตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านวัดผลประเมินผล จำนวน 5 ท่าน ทำการประเมินตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ กำหนดคะแนนประเมินคุณภาพดังนี้

5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

3.3 ผลวิเคราะห์การประเมินคุณภาพชุดกิจกรรมของผู้เชี่ยวชาญ และเทียบกับเกณฑ์ เพื่หาระดับคุณภาพความเหมาะสมดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 69 – 70)

คะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	มีคุณภาพความเหมาะสมมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	มีคุณภาพความเหมาะสมมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	มีคุณภาพความเหมาะสมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	มีคุณภาพความเหมาะสมน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	มีคุณภาพความเหมาะสมน้อยที่สุด

โดยกำหนดให้คะแนนเฉลี่ยที่มีค่ากับระดับคุณภาพความเหมาะสม 3.51 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์พิจารณาและยอมรับว่าเป็นชุดกิจกรรมที่นำไปใช้ได้

3.4 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขชุดกิจกรรม ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ การใช้ภาษา บางคำผู้เรียนไม่เข้าใจจึงปรับเปลี่ยนเป็นภาษาที่เข้าใจง่าย ตัดคำที่ใช้ซ้ำกันออก เพิ่มรายละเอียดของภาพให้มากขึ้น และขนาดของตัวอักษรมีขนาดใหญ่ขึ้นเหมาะกับวัยของผู้เรียน จากนั้นนำชุดกิจกรรมที่ได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

3.5 นำชุดกิจกรรมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้โดยประกอบกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา และเวลาที่ใช้ ผลปรากฏว่าเนื้อหามากเกินไป มีภาพประกอบน้อย

3.6 ผู้วิจัยแก้ไขข้อบกพร่องของชุดกิจกรรม แก้ไขเนื้อหาที่ยากออกและเพิ่มภาพประกอบให้มากขึ้น เพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

แผนการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

1.1 ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ จากหลักสูตรท้องถิ่นที่สร้างขึ้น

1.3 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร จำนวน 6 แผน ใช้เวลา 14 ชั่วโมง แต่ละแผนประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

2. วิธีการหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

2.1 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ

2.2 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านแผนการจัดการเรียนรู้และการวัดผลและประเมินผล จำนวน 5 ท่าน ทำการประเมินตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ กำหนดคะแนนประเมินคุณภาพดังนี้

5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

2.3 วิเคราะห์การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ เพื่อหาระดับความเหมาะสมดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 69 – 70)

คะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	มีคุณภาพความเหมาะสมมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	มีคุณภาพความเหมาะสมมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	มีคุณภาพความเหมาะสมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	มีคุณภาพความเหมาะสมน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	มีคุณภาพความเหมาะสมน้อยที่สุด

โดยกำหนดให้คะแนนเฉลี่ยที่มีค่าเท่ากับระดับคุณภาพความเหมาะสม 3.51 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์พิจารณาและยอมรับว่าเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้

2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ประกอบกับชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อดูความเหมาะสมของเนื้อหา กิจกรรม การเรียนรู้และเวลาที่ใช้

2.6 ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องของแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

1. ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.1 ศึกษาเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบ การหาค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

1.3 ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อ คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

1.4 นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ

2. วิธีหาคุณภาพเครื่องมือของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องกับตัวชี้วัด

2.2 วิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) แล้วพิจารณาเลือกข้อทดสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 -1.0 ซึ่งถือว่ามีความสอดคล้องตามที่กำหนด

2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ได้ทำการแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปดำเนินการทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ จันทบุรี จำนวน 34 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพราะนักเรียนกลุ่มนี้ได้ผ่านกระบวนการเรียนในเนื้อหา

เรื่องนี้แล้ว เพื่อให้มีการวัดเครื่องมือได้เร็วมากขึ้น โดยใช้เทคนิค 50% เพื่อหาค่ายากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของข้อทดสอบ จำนวน 30 ข้อ แล้วเลือกข้อทดสอบที่มีความยากง่ายอยู่ในเกณฑ์ 0.20 -0.80 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ 0.20 ขึ้นไป จำนวน 30 ข้อ

2.4 นำข้อทดสอบที่ผ่านการพิจารณาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ทั้ง 30 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ จำนวน 34 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร KR – 20 ของ กูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 123) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.71

2.5 ดำเนินการจัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 30 ข้อ เพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

แบบวัดเจตคติ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบวัดเจตคติ ดังนี้

1. การสร้างแบบวัดเจตคติต่อการเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ มีขั้นตอนดังนี้

2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดเจตคติในการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดเจตคติด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 4.51 – 5.00 หมายถึง เจตคติอยู่ในระดับมากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.51 – 4.50 หมายถึง เจตคติอยู่ในระดับมาก
- คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 2.51 – 3.50 หมายถึง เจตคติอยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.51 – 2.50 หมายถึง เจตคติอยู่ในระดับน้อย
- คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.00 – 1.50 หมายถึง เจตคติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การหาคุณภาพแบบวัดเจตคติด้วยด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์

1. นำเสนอแบบวัดเจตคติด้วยด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ ทำการเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเหมาะสม และความถูกต้องตามหลักการและรูปแบบ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2. นำเสนอวัดเจตคติด้วยด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ ที่ได้แก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

3. ผู้วิจัยนำผลการตรวจของผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ และสามารถนำไปใช้ได้

4. นำแบบวัดเจตคติด้วยด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) ผู้วิจัยดำเนินการตามแผนวิจัย แบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (The One Group Pretest- posttest Design) มีรูปแบบดังตาราง 2 (พูลทรัพย์ นาคณา. 2544 : 110)

ตารางที่ 5 แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (The One Group Pretest- posttest Design)

ทดสอบก่อนเรียน	จัดกิจกรรมการเรียนรู้	ทดสอบหลังเรียน
T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

T_1 หมายถึง การสอบก่อนการทดลอง

X หมายถึง การจัดกิจกรรม

T_2 หมายถึง การสอบหลังการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. การในวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการวิจัย และทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และหาคุณภาพของชุดกิจกรรมด้วยตนเอง
2. ทดสอบก่อนเรียน โดยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 30 ข้อ
3. ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการ
4. เมื่อนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จนครบทั้ง 8 ชุดกิจกรรม หลังจากนั้นจึงได้ดำเนินการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบทดสอบชุดเดิม
5. ประเมินแบบวัดวัดเจตคติด้วยด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์
6. รวบรวมและตรวจผลการทดสอบเพื่อนำข้อมูลที่ได้อภิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระดับเกณฑ์ 80/80 สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องชุมชนริมน้ำจันทบูร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยทดสอบค่าที (T – test) แบบ Dependent Samples

3. หาคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 4.51 – 5.00 หมายถึง เจตคติอยู่ในระดับมากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.51 – 4.50 หมายถึง เจตคติอยู่ในระดับมาก
- คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 2.51 – 3.50 หมายถึง เจตคติอยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.51 – 2.50 หมายถึง เจตคติอยู่ในระดับน้อย
- คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.00 – 1.50 หมายถึง เจตคติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยใช้สถิติในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ค่าความยากง่าย (Difficulty)
2. ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบรายข้อ (Discrimination)
3. ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence)
4. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบสมมุติฐาน

ผู้วิจัยใช้สถิติ T – test แบบ Dependent Samples ในการตรวจสอบสมมุติฐาน